

คำสำคัญ : แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ / โรคความดันโลหิตสูง / ผู้สูงอายุที่มีภาวะเสี่ยง

กฤษณาพร ทิพย์กาญจนเรขา สำลี สาลีกุล : ผลของโปรแกรมสร้างเสริมพฤติกรรมป้องกันโรคความดันโลหิตสูงโดยประยุกต์ใช้แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพในผู้สูงอายุที่มีภาวะเสี่ยง 99 หน้า. ปี พ.ศ. 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมสร้างเสริมพฤติกรรมป้องกันโรคความดันโลหิตสูงโดยประยุกต์ใช้แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพในผู้สูงอายุที่มีภาวะเสี่ยง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเป็นโรคความดันโลหิตสูงที่อาศัยอยู่ในอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม จำนวน 30 คน สุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมสร้างเสริมพฤติกรรมป้องกันโรคความดันโลหิตสูง เป็นรายกลุ่มตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ใช้ระยะเวลา 4 สัปดาห์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ในระยะก่อน และหลังการทดลอง โดยใช้แบบประเมินการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคความดันโลหิตสูง การรับรู้ความรุนแรงของโรคความดันโลหิตสูง การรับรู้ประโยชน์ และการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคความดันโลหิตสูง และแบบประเมินการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคความดันโลหิตสูง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบที (independent t-test และ paired t-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้สูงอายุในกลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคความดันโลหิตสูง การรับรู้ความรุนแรงของโรคความดันโลหิตสูง การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคความดันโลหิตสูง และการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคความดันโลหิตสูงในระยะหลังทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคะแนนเฉลี่ยการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคความดันโลหิตสูงในระยะหลังทดลอง ต่ำกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผู้สูงอายุในกลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคความดันโลหิตสูง การรับรู้ความรุนแรงของโรคความดันโลหิตสูง การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคความดันโลหิตสูง และการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคความดันโลหิตสูงในระยะหลังการทดลอง สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคะแนนเฉลี่ยการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคความดันโลหิตสูง หลังการทดลอง ต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

KEYWORD : HEALTH BELIEF MODEL / HYPERTENSION / HIGH - RISK ELDERLY

KITSANAPORN TIPKANJANARAYKHA, SUMLEE SALEEKUL: EFFECTS OF
HYPERTENSIVE PREVENTIVE - BEHAVIOR PROMOTION PROGRAM APPLYING HEALTH
BELIEF MODEL ON THE HIGH- RISK ELDERLY 99 P. 2008

ABSTRACT

The purpose of this quasi experimental research was to examine the effects of the hypertensive preventive - behavior promotion program applying health belief model on the high - risk elderly. The sample consist of 30 high risk elderies in Phutthamonthon District, Nakhon Pathom Province. Fifteen samples received regular intervention of nursing whereas. The other 15 samples received hypertensive preventive - behavior promotion program applying health belief model for 4 weeks. Data were collected pre and post the experiment using Perceived susceptibility assessment, Perceived severity assessment, Perceived benefits assessment, Perceived barriers assessment and Health preventive practice behavior assessment. The statistic used were frequency, percentage and the hypotheses test by chi-square independent t-test and paired t-test.

The results of the study were :

1. After the experiment, the elderly in the experimental group had a mean score of perceived susceptibility, perceived severity, perceived benefits and health promoting practice higher than before the experiment, whereas the perceived barriers were lower than before the experiment at the .05 level of significance.

2. After the experiment, the elderly in the experimental group had a mean score of perceived susceptibility, perceived severity, perceived benefits, and health promoting practice higher than the control group and perceived barriers were lower than the control group at the .05 level of significance.